

NGƯỜI 30 NĂM thăm hiểm HANG ĐỘNG VIỆT NAM

Với kiến tạo đá Các-xơ (Karst) tạo thành nhiều hệ thống hang động lớn nhỏ, Việt Nam từ lâu đã là địa chỉ thu hút các đoàn thám hiểm từ các nước, và trong số đó, Hiệp hội Nghiên cứu hang động Hoàng gia Anh, do bác sĩ Howard John Limbert dẫn đầu cũng đã có mặt tại Việt Nam từ năm 1990.

Những viên ngọc trai hang động

Deborah Limbert trước tường hóa thạch trong Sơn Đoòng

● ĐẶNG VĂN PHÚC

Bác sĩ Howard John Limbert, sinh năm 1957 tại thành phố Bradford, miền Trung nước Anh. Ông là bác sĩ huyết học. Ngay từ khi đi học, ông và các bạn đã đam mê thám hiểm hang động, leo núi và chèo thuyền. Vợ ông, Deborah Limbert, là bạn học cùng trường Y khoa cũng chung đam mê hang động với ông.

Sau 30 năm khám phá các hang động và chứng kiến nhiều đổi thay của các vùng đất tại Việt Nam, bác sĩ Howard John Limbert (HJL) đã chia sẻ với Tạp chí Heritage nhiều điều thú vị.

Được biết, BCRA có hoạt động tìm hiểu và thám hiểm ở Việt Nam từ rất lâu, ông có thể chia sẻ quá trình thâm nhập, thám hiểm hang động Việt Nam?

Vào năm 1989, tôi đã rất muốn thử và khám phá các hang động ở châu Á vì nhóm chúng tôi đã khám phá nhiều nơi khác trên thế giới. Tôi đã viết thư cho Việt Nam, Lào và Myanmar nhưng chỉ có Việt Nam vào thời điểm đó trả lời tích cực và được Đại học Quốc gia Hà Nội (ĐHQGHN), trước đây là Đại học Tổng hợp Hà Nội tình nguyện và hỗ trợ thám hiểm hang động. BCRA là một tổ chức thiện nguyện, đã khám phá các hang động trên khắp thế giới và là cơ quan quản lý hang động ở Anh, kiểm soát việc cho phép thám hiểm hang động và đào tạo các chuyên gia và câu lạc bộ mới.

Sau khi có giấy phép và hợp tác với ĐHQGHN, nhóm của ông đã hoạt động như thế nào?

Cùng ĐHQGHN, chúng tôi đã khám phá các hang động ở Việt Nam từ năm 1990. Cứ 2 năm 1 lần, chúng tôi tiến hành một chuyến thám hiểm với khoảng 15 – 30 thành viên. Chúng tôi đánh giá Việt Nam hiện có thể là quốc gia hang động hàng đầu trên thế giới. Đã có hơn 500 hang động mới được chúng tôi khám phá, vẽ bản đồ và chụp ảnh. Các tỉnh như Quảng Bình, Cao Bằng, Lạng Sơn, Hà Giang, Ninh Bình, Quảng Ninh, Sơn La, Hòa Bình, Thanh Hóa đã được ghé thăm. Hang động lớn nhất thế giới, hang động lớn thứ ba, hang động dài nhất Việt Nam và hang động có sông chảy dài nhất thế giới, đều được nhóm nghiên cứu chúng tôi hợp tác với ĐHQGHN phát hiện.

KHI ĐƯỢC HỎI VỀ LÝ DO THÁM HIỂM, HOWARD TRẢ LỜI: “NHƯ MỌI NGƯỜI CHƠI BÓNG ĐÁ, GOLF HAY TENNIS, CHÚNG TÔI CHỌN CAVING (KHÁM PHÁ HANG ĐỘNG)!”.

Chuyên gia hang động tiếp cận Vườn địa đàng Edam trong Sơn Đoòng

Ông thấy có sự thay đổi gì ở Phong Nha - Kẻ Bàng suốt những năm qua, cùng với sự khám phá hang động và phát triển du lịch?

Phong Nha và khu vực xung quanh có lẽ là nơi nghèo nhất ở Việt Nam. Khi chúng tôi đến thăm lần đầu tiên vào năm 1990, nhiều ngôi làng gần đó bị thiếu lương thực trầm trọng và gặp vấn đề lớn với bệnh sốt rét. Đây cũng là nơi bị ném bom nhiều nhất của Việt Nam trong cuộc chiến tranh với Mỹ, du lịch phát triển chậm, và sau khi hang Sơn Đoòng được phát hiện, có được vị thế Di sản Thế giới, mọi thứ bắt đầu thay đổi.

Chúng tôi đã giúp quảng bá khu vực này qua những bộ phim và các bài viết trên nhiều tạp chí. Từ đó tạo ra cơ hội việc làm qua hoạt động du lịch là các khách sạn, nhà hàng, homestay cho chính dân địa phương. Hơn 3.000.000 khách du lịch đã đến thăm Quảng Bình vào năm 2018. 3 hang động trong khu vực là hang Phong Nha, hang Thiên Đường và hang Tối mà chúng tôi đã khám phá vào đầu những năm 1990 hiện là điểm đến du lịch phổ biến đối với du khách.

Chúng tôi (Howard và Deborah) và 6 thành viên khác từ Anh Quốc, hiện đang sống trong làng suốt 8 năm qua, cùng công ty Oxalis (đơn vị tổ chức tour thám hiểm hang động chuyên nghiệp) hỗ trợ đào tạo và đảm bảo an toàn cho tất cả các chuyến du lịch mạo hiểm. Chúng tôi đã hỗ trợ các đoàn quay phim quốc tế như National Geographic, BBC, NHK, các đoàn Việt Nam và 2 bộ phim Hollywood King Kong và Peter Pan. Trong hai năm tới còn có nhiều bộ phim đang mong đợi sẽ được thực hiện.

Người dân địa phương, ĐHQGHN, những người cùng ông suốt 30 năm qua, đã thay đổi cuộc sống và duy trì như thế nào để Phong Nha - Kẻ Bàng luôn xứng đáng là Di sản Thiên nhiên Thế giới?

CHÚNG TÔI ĐÃ TÌM THẤY HƠN 330 HANG ĐỘNG MỚI Ở TỈNH QUẢNG BÌNH VÀ HƠN 550 HANG ĐỘNG MỚI TRÊN KHẮP VIỆT NAM, NHƯNG VẪN CÒN NHIỀU HANG ĐỘNG KHÁC ĐỂ KHÁM PHÁ.

Những cửa hang cao rộng là nơi bắt đầu hành trình khám phá kì thú

Điều khá tuyệt vời là người dân địa phương đã thích nghi rất tốt với du lịch và tích cực gìn giữ các giá trị thiên nhiên ở đây. UNESCO đã đóng một vai trò rất quan trọng trong việc giúp bảo tồn trạng thái tự nhiên của khối núi Kẻ Bàng. Họ cũng đã nhấn mạnh tầm quan trọng của không chỉ các hang động mà cả hệ thực vật và động vật. Cùng với đó, việc cam kết không thực hiện cấp treo vào Sơn Đoòng là một kết quả tuyệt vời để bảo tồn và duy trì hiện trạng, là điều kiện cần thiết để đảm bảo được UNESCO duy trì đánh giá.

30 năm qua, những đóng góp của ông và hiệp hội có được ghi nhận hay hỗ trợ nào từ phía Chính phủ Việt Nam?

Với những nỗ lực và cống hiến của đoàn, các thành viên của đoàn đã được Chính phủ Việt Nam ghi nhận qua các bằng khen của đoàn tại Việt Nam. Đó là một vinh dự lớn. 8 người trong nhóm chúng tôi đã, đang sống và làm việc 8 năm qua ở Phong Nha mong muốn được nhập quốc tịch Việt Nam, là công dân Việt Nam. Tôi tin rằng đó là một quá trình khó khăn nhưng hy vọng một ngày nào đó, bản thân tôi và Deborah sẽ có quốc tịch Việt Nam.

Được biết, cùng với công việc ở Oxalis, nhóm của ông vẫn tiếp tục các chuyến thám hiểm hang động mới, ông có thể chia sẻ một số dự định của mình?

Nhóm chúng tôi đang thực hiện một cuộc thám hiểm cùng với ĐHQGHN. Chúng tôi cũng sẽ thực hiện chuyến lặn vào một số hang động cùng John Volanthon, là thợ lặn đầu tiên tìm thấy những đứa trẻ Thái Lan bị mắc kẹt trong hang động năm ngoái. Chúng tôi đã tìm thấy hơn 330 hang động mới ở tỉnh Quảng Bình và hơn 550 hang động mới trên khắp Việt Nam, nhưng vẫn còn nhiều hang động khác để khám phá.

Xin cảm ơn ông. 🙏

Dr.Howard John
Limbert on the
caving way

■ DANG VAN PHUC

Born in 1957 in Bradford, a city in central England, Dr. Howard John Limbert used to be a hematologist. He started caving, climbing, and sailing with his friends while at school. His wife, Dr. Deborah Limbert, a graduate from the same medical school, shares his passion for caving.

After 30 years of caving and witnessing the tectonic changes in Vietnam, Dr. Limbert discussed his experiences with Heritage.

The first underground river on Son Doong

The
man
who

SPENT 30 YEARS EXPLORING
VIETNAM'S CAVES

Vietnam has a variety of cave types, thanks to the process of karst formation. This has long made Vietnam a promising destination for explorers from around the world, including Dr. Howard John Limbert, who led The British Cave Research Association (BCRA). He mounted his first expedition in Vietnam in 1990.

heard that the British Cave Research Association has been studying and exploring in Vietnam for a long time. Can you share more about your journey of caving in Vietnam?

In 1989, I had a desire to explore caves in Asia after my team made multiple expeditions around the world. I wrote to Vietnam, Laos, and Myanmar but only received positive feedback from Vietnam. The then University of Hanoi (now known as Vietnam National University) offered their voluntary support for the expedition. The BCRA is a charity and speleological organization and a constituent body of the British Caving Association. It issues research grants and provides training to new caving experts and clubs.

After making contact with the Vietnam National University and obtaining sheaves of permits, how did your group operate?

Together with Vietnam National University, we have explored caves in Vietnam since 1990. Every two years, we mount an expedition with a team of 15 to 30 members. Due to our

assessments, Vietnam is among the world's top countries for caves. More than 500 new caves were discovered, mapped and photographed. We left footprints in many provinces, including Quang Binh, Cao Bang, Lang Son, Ha Giang, Ninh Binh, Quang Ninh, Son La, Hoa Binh, and Thanh Hoa. Four caves - the largest cave in the world; the third-largest cave in the world; the longest cave in Vietnam; and the longest underground river in the world - are among our discoveries with Vietnam National University.

Along with caving and tourism development, what other changes have occurred in Phong Nha - Ke Bang in the past few years?

The area around Phong Nha was once one of the poorest regions in Vietnam. When we first came in 1990, many villages were facing severe food shortages and malaria. This area was heavily bombed during the Vietnam-American war, leading to slow tourism growth. After Son Doong was discovered and Phong Nha was named a World Heritage site, a new era dawned.

"OTHERS MIGHT
CHOOSE FOOTBALL,
GOLF, OR TENNIS. WE
CHOSE CAVING."

Majestic scene in
Son Doong Cave

On our side, we have tried to promote Phong Nha through many movies and magazine articles, which have given locals jobs in hotels, restaurants, and homestays. In 2018, more than three million visitors came to Quang Binh. Three caves discovered in the early 1990s - Phong Nha, Thien Duong (Paradise), and Toi (Dark) - are currently the most popular destinations.

We (Howard and Deborah), along with six other team members from England, have been living in this village for eight years. Together with Oxalis, the world-class adventure tourism business, we have provided training and safety support to all of our adventure tours. Furthermore, we have supported various crews from international media, including National Geographic, BBC, and NHK, and Vietnamese media, as well as film crews working on the international blockbusters King Kong and Peter Pan. In coming years, we can expect more exciting film projects.

Dr. Deborah Limbert in Va Cave

During the last 30 years, what has changed in the lives of local people and how are they contributing to maintaining Phong Nha - Ke Bang's World Heritage status?

It is wonderful to see how the locals have adapted to tourism and how they are actively preserving the region's natural values. UNESCO has played an important role in supporting the preservation of Ke Bang's natural landscape. They emphasized the importance of the caves as well as the spectacular flora and fauna species. The commitment to no cable car operation to Son Doong is an extraordinary effort

to preserve it as a natural landmark, which is a selection criteria for UNESCO.

What recognition and acknowledgments have you and BCRA received from the Vietnam government over the last 30 years?

We have received several certificates of appreciation from the Vietnam government for our efforts and contributions in Vietnam. It is a great honor. Eight members of our association have spent eight years living and working in Phong Nha. They wish to become citizens of Vietnam. I believe it will be a challenging process but I hope one day Deborah and I will gain Vietnamese citizenship.

Apart from the partnership with Oxalis in Vietnam, you and your team still undertake new caving expeditions. Can you share more information on your plans?

My team is working with Vietnam National University on an expedition project. We also plan to take some cave diving trips with John Volanthen, the first rescuer to reach the boys' football team stranded in Thailand's Tham Luang Cave in 2018. We have discovered more than 330 new caves in Quang Binh and over 550 new caves across Vietnam, and there are still more to find.

Thank you for sharing your inspiring stories. 🌿

